REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Trg J. F. Kennedyja 11

Poslovni broj: 21. P-1536/2024-8
(ranije P-1522/2013)

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji Ivani Manestar, u pravnoj stvari tužitelja ZAGREBAČKOG HOLDINGA d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 41, OIB: 85584865987, kojeg zastupa Tomislav Orehovec, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Orehovec, Vinter, Kiš & Partneri d.o.o., Zagreb, Smičiklasova 18, protiv tuženice Stečajne mase iz JELAČIĆ d.o.o. u stečaju, Zagreb, Petrinjska ulica 40, OIB: 18002919044, koju zastupa stečajni upravitelj Branko Smrtić, Miholjanec, Ulica Antuna Mihanovića 116, radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine, nakon javne glavne rasprave zaključene 31. listopada 2024. u prisutnosti odvjetnika Krešimira Kiša, zamjenika punomoćnika tužitelja, dana 29. studenog 2024.

presudio je

I. Utvrđuje se da je osnovana tražbina tužitelja II. višeg isplatnog reda u iznosu od 123.990,34 EUR/934.205,22 kn, prijavljena u stečajnom postupku Trgovačkog suda u Zagrebu, St-376/2010, koji se je vodio nad tuženicom.

II. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje tražbine tužitelja II. višeg isplatnog reda u iznosu od 333.029,74 EUR/2.509.212,58 kn, prijavljene u stečajnom postupku Trgovačkog suda u Zagrebu, St-376/2010, koji se je vodio nad tuženicom.

III. Odbija se u cijelosti zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan.

IV. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženici troškove parničnog postupka u iznosu od 16.468,41 EUR, u roku od 8 dana.

V. Odbija se zahtjev tuženice za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 86.641,59 EUR, kao neosnovan.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je u stečajnom postupku koji je vođen nad Jelačić d.o.o. u stečaju, kod ovog suda pod poslovnim brojem St-376/2010, prijavio tražbinu II. višeg isplatnog reda u iznosu od 3.443.417,80 kn, koju da je stečajni upravitelj stečajnog dužnika osporio, a tužitelj je rješenjem od 31. listopada 2012. upućen na pokretanje parnice radi utvrđenja osnovanosti osporenog mu potraživanja, u roku od 8 dana, koje rješenje da je primio 22. travnja 2013.

2. Tužitelj pojašnjava da su Grad Zagreb, kao investitor i Jelačić d.o.o. kao izvođač dana 5. rujna 2006. sklopili Ugovor o gradnji, predmetom kojeg da je bilo uklanjanje postojećeg i izgradnja novog objekta dječjeg vrtića u Zagrebu, Dubrava 185, naziva "Sunce – Retkovec", a koji danas nosi naziv "Medo Brundo". Osim toga, da su 19. srpnja 2007. sklopili Ugovor o opremanju tog vrtića. Temeljem sklopljenih Aneksa od 14. svibnja 2007. i 31. prosinca 2007., uz suglasnost društva Jelačić d.o.o., navedeni ugovori da su preneseni na ovdje tužitelja, dakle, da je tužitelj stupio u ugovornu poziciju Grada Zagreba u svojstvu investitora.

3. Nadalje, dana 19. srpnja 2007. da su Grad Zagreb kao investitor i društvo Njiric Plus arhitekti d.o.o. kao projektant sklopili Ugovor o izradi projekta za Dječji vrtić Sunce – Retkovec, temeljem kojeg da je izrađen projekt temeljem kojeg je Jelačić d.o.o izvodio građevinske radove, a dana 16. listopada 2007. da su Grad Zagreb kao investitor i Pet Projekt d.o.o. kao izvršitelj sklopili Ugovor o povjeravanju poslova stručnog nadzora, temeljem kojeg da je navedeno društvo obavljalo poslove stručnog nadzora nad građenjem dječjeg vrtića Medo Brundo. Temeljem sklopljen Aneksa Ugovoru o povjeravanju poslova stručnog nadzora od 2. svibnja 2007., navedeni ugovor da je, uz suglasnost izvršitelja, prenesen na ovdje tužitelja.

4. Navodi se da je dječji vrtić Medo Brundo izgrađen.

5. Tužitelj tvrdi da su od samog početka korištenja navedenog dječjeg vrtića uočavani brojni nedostaci koji se tiču ispunjavanja zakonom propisanih bitnih zahtjeva za građevinu, u pogledu mehaničke otpornosti i stabilnosti te u pogledu higijene, zdravlja i zaštite okoliša, a koji nedostaci da su sastojali u.

- vanjskim vidljivim nedostacima na zgradi (pukotinama u podovima i zidovima, pucanju stakala fiksnih staklenih stijena, curenju vode uslijed nedostataka krovne izolacije, hidroizolacije krovnih odvoda oborinske vode te podne i temeljne hidroizolacije objekta),
- nedostacima fizikalnih svojstava zgrade (toplinskim svojstvima zgrade – prekomjerno zagrijavanje prostorija tijekom sunčanih dana – do 41 °C, nemogućnost provjetravanja - pojava vlage i plijesni oko prozora, curenje vode i sl.),
- nedostacima instalacija zgrade (problemi u strojarnici – prekid dovoda plina u kuhinju, neadekvatno grijanje u pojedinim prostorijama, zbog neadekvatno izvedene instalacije u praonici ista ne udovoljava propisanim mikroklimatskim uvjetima i sl.).

6. Svi ti nedostaci da su popisani u brojnim zapisnicima, a o istima da su sastavljena i službena izvješća i to Stručno izvješće Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba od 19. travnja 2008. i zapisnik o ispitivanju radnog okoliša Instituta za sigurnost Zagreb od 31. srpnja 2009.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

7. Osim toga, da je proveden i sudski postupak osiguranja dokaza, po ovom sudu u predmetu R1-344/2009., ali da je u tom postupku sudski vještak utvrdio isključivo vidljive nedostatke na zgradi, ali ne i skrivene nedostatke koji se tiču toplinskih svojstava zgrade, izvedbe ventilacije, grijanja i ostalih fizikalnih svojstava zgrade, kao niti nedostatke koji se tiču solidnosti građevine, a koji su se očitovali u pukotinama na zidovima, podovima i staklenim stijenama.

8. O svim tim nedostacima u izvedenim radovima, za koje tužitelj smatra da potječu kako od nedostataka u samom projektu, tako i od nedostataka u samom izvođenju radova, da je tužitelj uredno obavještavao i univerzalnog prednika tuženice, kao izvođača i projektanta, ali da ti nedostaci još uvijek nisu otklonjeni.

9. Radi naknade štete nastale uslijed tih nedostatka da je tužitelj protiv tuženika pred ovim sudom podnio tužbu te da je 12. listopada 2010., pod brojem P-2585/2010, donesena presuda zbog ogluhe kojim je tuženiku naložena isplata iznosa od 1.000.000,00 kn po osnovi postojanja vidljivih nedostataka.

10. S obzirom da je tužitelj bio primoran otkloniti navedene nedostatke angažiranjem trećih osoba, koje je odabrao u postupku javne nabave te da je društvu B.I.S. – M. d.o.o. za radove sanacije platio 327.524,40 kn, a društvu HM – PATRIA d.o.o. iznos od 2.938.884,31 kn, to tužitelj smatra da mu je tuženica dužna naknaditi iznos tih troškova.

11. Stoga tužbenim zahtjevom traži utvrđenje osnovanosti tražbine u iznosu od 3.443.417,80 kn, kao tražbine II. višeg isplatnog reda, osporene u stečajnom postupku nad prednikom tuženice.

12. U odgovoru na tužbu tuženica navodi da je tužitelj u stečajnom postupku podnio prijavu tražbine u ukupnom iznosu od 3.853.378,41 kn, a kako tužitelj niti na poziv stečajnog upravitelja nije dostavio prihvatljivu dokumentaciju kojom dokazuje postojanje i visinu tražbine u iznosu od 139.036,54 kn (koja da se odnosi na tužiteljevu Podružnicu zagrebačkih cesta Zagreb, a proizlazi iz nepravomoćne presude ovog suda P-145/2008, protiv koje je tuženik – stečajni dužnik podnio žalbu), tražbine u iznosu od 2.938.884,31 kn (budući da je dostavljena samo ponuda društva HM – PATRIA d.o.o.), tražbine u iznosu od 327.524,40 kn (budući da je dostavljen samo troškovnik i prijepis računa društva B.I.S. – M. d.o.o.), tražbine u iznosu od 33.200,00 kn (koja da se odnosi na odvjetničke troškove, a nije dostavljen račun odvjetnika/stečajnog vjerovnika), tražbine u iznosu od 500,00 kn (koja da se odnosi na sudsku pristojbu za prijavu tražbine) i tražbine u iznosu od 4.272,55 kn (koja da se odnosi na osporene troškove sudskih postupaka), to da je stečajni upravitelj osporio tražbinu u ukupnom iznosu od 3.443.417,80 kn. Stoga je predložila tužbeni zahtjev odbiti kao neosnovan.

13. U daljnjem tijeku postupka tužitelj navodi da je pred ovim sudom, pod brojem P-2585/2010, u tijeku postupak kojeg je on pokrenuo protiv prednika tuženice kao izvođača radova, protiv projektanta Njirić Plus Arhitekti d.o.o. te protiv nadzora Pet Projekt d.o.o., radi naknade štete koja da mu je nastala zbog u tom trenutku vidljivih nedostataka na dječjem vrtiću Medo Brundo, koji da su utvrđeni u postupku osiguranja

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

dokaza R1-344/2009 te da je tražbina koja je predmet tog postupka osporena od strane stečajnog upravitelja tuženice pa je ista predmet i ovog postupka. Osim toga, da je tuženik pokrenuo protiv njega parnicu pred ovim sudom, P-4970/2011, u kojoj traži isplatu naknade za izvedene radove na objektu dječjeg vrtića, a u kojem postupku da je tužitelj istaknuo prigovor radi prebijanja tražbine po osnovi nedostataka i naknade štete, koja je osporena u stečajnom postupku te koja je predmet ovog postupka.

14. Stoga je tužitelj predložio prekinuti predmetni postupak do pravomoćnog okončanja postupaka koji se kod ovog suda vode pod brojevima P-2585/2010 i P-4970/2011, budući da se isti odnose na istu tražbinu koja je predmet ovog postupka.

15. Tuženik je istaknuo prigovor presuđene stvari, s obzirom da se prema tvrdnji tužitelja postupak ovog suda P-2585/2010 odnosi na istu pravnu stvar kao i ovaj postupak.

16. Tužitelj ukazuje na činjenicu da je tadašnji zastupnik po zakonu prednika tuženice, Zdeslav Jelačić, potpisao tri zapisnika u kojima se navode utvrđeni nedostaci i to redom zapisnik od 27. rujna 2007., 11. prosinca 2007. i 7. listopada 2010.

17. Tijekom dokaznog postupka pročitani su izvadak iz rješenja ovog suda, St-376/10 od 31. listopada 2012. (list 6. – 10. spisa), dopis tuženika od 30. lipnja 2011. (list 14. – 15. spisa), dopuna prijave tužiteljeve tražbine od 18. srpnja 2011. (list 16.-18. spisa), podnesak tužitelja od 23. veljače 2016. iz spisa ovog suda P-4970/11 (list 39. – 40. spisa), dopis tuženika od 5. studenog 2010. (list 44. spisa), zapisnik o utvrđenim nedostacima od 7. listopada 2010. (list 45. – 55. spisa), zapisnik o otklanjanju nedostataka od 11. prosinca 2018. (list 56. – 58. spisa), zapisnik o nedostacima od 24. travnja 2008. (list 59. spisa), promemorija sa sastanka od 20. svibnja 2009. (list 60. 62 spisa), zapisnik sa sastanka od 8. studenog 2010. (list 63. – 64. spisa), nalaz i mišljenje vještaka Vještačenje Kantoci d.o.o. izrađeni za potrebe postupka ovog suda P-2585/2010 (list 65. – 107. spisa), nalaz i mišljenje vještaka Damira Jelavića izrađeni za potrebe postupka ovog suda P-2585/2010 s prilozima (list 108. – 172. spisa), dopuna nalaza i mišljenja vještaka Vještačenje Kantoci d.o.o. izrađena za potrebe postupka ovog suda P-2585/2010 (list 173. – 186. spisa), prijava i dopuna prijave tražbine tužitelja (list 188. – 202. spisa), račun društva B.I.S.-M. d.o.o. (list 211. spisa), građevinske situacije ispostavljene od strane društva HM-PATRIA d.o.o. (list 212. – 218. spisa), sporazum o višestranom prijeboju od 30. siječnja 2012. (poleđina lista 218.), Ugovor o izvođenju radova sklopljen 18. svibnja 2011. između tužitelja kao naručitelja i HM-PATRIA d.o.o. kao izvođača (list 219. – 222. spisa), sporazumi o multilateralnoj kompenzaciji (list 223. – 234. spisa), izvadak prometa po računu tužitelja od 3. veljače 2012. (list 217. spisa), ugovori o cesiji poleđina lista 234. – poleđina lista 235. spisa), izvadci prometa po računu tužitelja s dokumentom obveze na koji se odnose (list 236. – 240. spisa), Ugovor opremanju sklopljen 19. srpnja 2007. između Grada Zagreba kao investitora i tuženika kao oprematelja (list 241. - 243. spisa), I. Aneks Ugovoru o opremanju kojim se osnovni ugovor prenosi na tužitelja (poleđina lista 243. – 244. spisa), Ugovor o gradnji sklopljen između Grada Zagreba kao investitora i tuženika kao izvođača (poleđina lista 244. – 246. spisa), dopis od 21. prosinca 2007. (list 247. spisa), dopunska dokumentacija dostavljena od strane tužitelja na prijedlog građevinskog vještaka uz podnesak od 24. studenog 2017. (list 281. – 395. spisa), dopunska dokumentacija dostavljena od strane tužitelja na prijedlog

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

građevinskog vještaka uz podnesak od 20. ožujka 2018. (list 405. – 447. spisa), dopunska dokumentacija dostavljena od strane tužitelja na prijedlog građevinskog vještaka uz podnesak od 26. ožujka 2018. (list 449. – 471. spisa), saslušani su svjedoci Gordan Hanžek (list 248. – 250. spisa), Renata Šoprek (list 250. – 251. spisa), Miljenko Tucibat (list 251. – 252. spisa) i Zdenislav Jelačić (list 255. – 256. spisa) te je izveden dokaz građevinskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Bošku Mišlovu, dipl. ing. građ. (list 266. – 271. spisa – osnovni nalaz i mišljenje, list 398. – 401. spisa – dopunski nalaz i mišljenje i list 481. – 484. spisa – II. dopunski nalaz i mišljenje) te strojarskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Slavenu Bitangi, dipl. ing. stroj. (list 498. – 504. spisa, list 529. – 535. spisa – pisano očitovanje vještaka, list 543. – 544. spisa – usmeni iskaz vještaka, list 552. – 555. – pisano očitovanje vještaka, list 564. – 565. usmeni iskaz vještaka, list 589. – 5902. – pisano očitovanje vještaka i 593. – 594. spisa – pisano očitovanje vještaka).

18. Ocjenom izvedenih dokaza, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 28/2013., 89/2014. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/2019., 80/2022., dalje u tekstu: ZPP), sud je zaključio da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

19. Predmet spora jest utvrđenje osnovanosti tražbine tužitelja, prijavljene i osporene u stečajnom postupku vođenom kod ovog suda nad prednikom tuženice, pod brojem St-376/2010, u iznosu od 3.443.417,80 kn/457.020,08 EUR.

20. Prije svega, s obzirom da je uvidom u spis ovog suda St-376/2010 utvrđeno da je tužitelj zaprimio rješenje o upućivanju na parnicu od 31. listopada 2012., radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine, dana 22. travnja 2013., to proizlazi da je tužba, koja je u ovom predmetu podnesena 26. travnja 2013. (preporučenom poštom), podnesena unutar prekluzivnog roka od 8 dana, dakle, da je ista pravovremena (čl. 178. st. 6. Stečajnog zakona /Narodne novine, broj: 44/1996., 161/1998., 29/1999., 129/2000., 123/2003., 197/2003., 187/2004., 82/2006., 116/2010., 25/2012., 133/2012., 45/2013., dalje u tekstu: SZ/).

21. S obzirom da je sud dužan tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti teče li već druga parnica o istom zahtjevu među istim strankama (čl. 194. st. 4. ZPP-a) te je li stvar već pravomoćno presuđena (čl. 333. st. 2. ZPP-a), sud je, uzevši u obzir prethodno iznesene navode tužitelja i tuženika, izvršio uvid u spise ovog suda P-2585/2010 i P-3143/2010.

22. Uvidom u spis P-2585/2010 utvrđeno da je u istom 12. listopada 2010. donesena presuda zbog ogluhe u odnosu na tuženika Jelačić d.o.o. te da je ista postala pravomoćna, kao i da je navedenom presudom naloženo Jelačić d.o.o. isplatiti društvu Zagrebački holding d.o.o. iznos od 1.000.000,00 kn po osnovi štete koja je tužitelju nastala uslijed umanjenja vrijednosti izgrađenog objekta dječjeg vrtića Medo Brundo, kao posljedice nedostataka u izvođenju građevinskih radova, u visini razlike između vrijednosti koju bi objekt imao da nema nedostataka i vrijednosti koju objekt ima s postojećim nedostacima, dok se je postupak i dalje nastavio voditi protiv projektanta Njiric Plus Arhitekti d.o.o. i vršitelja nadzora Pet projekt d.o.o.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

23. Dakle, kako nema objektivnog identiteta ove parnice s parnicom koja je pod brojem P-2585/2010 vođena protiv prednika tuženice (predmetna parnica vodi se radi naknade troškova otklanjanja nedostataka u izvedenim radovima, a parnica P-2585/2010 je vođena radi naknade štete u visini razlike između vrijednosti koju bi objekt dječjeg vrtića imao da nema nedostataka i one koju isti ima s tim nedostacima), to se, protivno prigovoru tuženika, ne može raditi o pravomoćno presuđenoj stvari, u smislu odredbe čl. 333. st. 2. ZPP-a.

24. Nadalje, uvidom u spis ovog suda P-3143/10 utvrđeno da se isti vodi između Jelačić d.o.o. u stečaju na strani tužitelja i Zagrebački holding d.o.o. na strani tuženika radi naplate naknadno izvedenih radova u iznosu od 4.665.570,73 kn te da je u tom postupku, na ročištu održanom 20. prosinca 2013., tamo tuženik, a ovdje tužitelj, istaknuo prigovor radi prebijanja novčane tražbine u iznosu od 3.443.417,80 kn, radi čijeg se utvrđenja vodi ovaj postupak po tužbi koja je podnesena 26. travnja 2013., a koja je dostavljena tuženiku tek 29. ožujka 2014., slijedom čega proizlazi da je litispendencija najprije zasnovana u postupku P-3143/2010.

25. Budući da bi iz toga proizlazilo da je predmetnu tužbu potrebno odbaciti, sukladno odredbi čl. 194. st. 3. ZPP-a, to je tužitelj, kako bi izbjegao navedenu pravnu posljedicu, povukao istaknuti prigovor radi prebijanja u parnici ovog suda P-3143/2010 (novi broj P-4970/2011.) (list 38. – 40. spisa).

26. Nadalje, prema odredbi čl. 180. SZ-a u parnici se utvrđenje tražbine može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono označeno u prijavi ili na ispitnom ročištu.

27. Tužitelj u ovoj parnici zahtijeva utvrđenje osnovanosti cjelokupne tražbine koju je osporila stečajna upraviteljica tuženice, u ukupnom iznosu od 3.443.417,80 kn, a tadašnja stečajna upraviteljica osporila je tražbinu koju je tužitelj prijavio po sljedećim osnovama:

- točka I.II.1. prijave tražbine – za Podružnicu Zagrebačke ceste po nepravomoćnoj presudi ovog suda, P-145/08 od 29. lipnja 2010., u ukupnom iznosu od 139.036,54 kn (glavnica, zatezne kamate na glavnicu, troškovi ovršnog postupa, zatezne kamate na troškove ovršnog postupka, troškovi parničnog postupka, zatezne kamate na troškove parničnog postupka),
- točka I.V.2. prijave tražbine – u odnosu na radove izvođene na dječjem vrtiću Medo Brundo, po ponudi društva HM - Patria d.o.o., iznos od 2.938.884,31 kn (glavnica, dok zatezne kamate nisu obračunate i prijavljene),
- točka I.V.1. prijave tražbine – u odnosu na radove na dječjem vrtiću Medo Brundo, po troškovniku društva B.I.S. – M. d.o.o., iznos od 327.524,40 kn (glavnica, dok zatezne kamate nisu obračunate i prijavljene),
- točka II. prijave tražbine – rekapitulacija – odvjetnički trošak sastavljanja predmetne prijave tražbine u iznosu od 33.200,00 kn
- točka II. prijave tražbine – rekapitulacija – trošak sudske pristojbe za prijavu tražbine u iznosu od 500,00 kn
- točka II. prijave tražbine – rekapitulacija – osporeni troškovi sudskih postupaka u iznosu od 4.272,55 kn.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

28. Prema odredbi čl. 71. st. 1. SZ-a nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova, namiruju se prema navedenom redoslijedu: 1. kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnoga postupka, 2. troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku, 3. novčane kazne za kazneno ili prekršajno djelo kao i takve sporedne posljedice kaznenoga ili prekršajnoga djela kojima se nameće obveza plaćanja novca, 4. tražbine za besplatnu činidbu dužnika, 5. tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine.

29. Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo ako stečajni sudac posebno pozove i te vjerovnike da prijave svoje tražbine. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnoga reda te označiti redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo (čl. 173. st. 7. SZ-a).

30. Dakle, prijavljena tražbina po osnovi odvjetničkog troška sastavljanja prijave u iznosu od 33.200,00 kn te po osnovi sudske pristojbe za tu prijavu u iznosu od 500,00 kn jest tražbina troška sudjelovanja tužitelja kao vjerovnika u stečajnom postupku nad tuženicom, dakle, tražbina nižeg isplatnog reda, u smislu odredbe čl. 71. st. 1. t. 2. SZ-a, koju je tužitelj smio prijaviti u stečajnom postupku samo na poseban poziv stečajnog suca, a koji je mogao postojati samo ako su namirene sve tražbine vjerovnika viših isplatnih redova.

31. S obzirom da u konkretnom predmetu to nije slučaj (dakle, niti su namirene sve tražbine vjerovnika viših isplatnih redova, niti je stečajni sudac pozvao vjerovnike nižih isplatnih redova na prijavu tražbina), to je stečajni sudac prijavu tužitelja, u dijelu u kojem se ista odnosi na tražbine nižih isplatnih redova, trebao odbaciti, a s obzirom da isti nije postupio na taj način, to je stečajna upraviteljica tuženice pravilno osporila te tražbine, jer se ne radi o tražbinama (II.) višeg isplatnog reda, već o tražbinama nižih isplatnih redova.

32. Nadalje, kako se osporene tražbine tužitelja koje su prijavljene pod točkom I.II.1. prijave – tražbina u odnosu na Podružnicu Zagrebačke ceste u iznosu od 139.036,54 kn te pod raznim točkama, a odnose se ne osporene troškove sudskih postupaka u iznosu od 4.272,55 kn, ne temelje na ovršnim ispravama, a tužitelj, na kojemu je teret dokaza njihova postojanja i visine, nije u pogledu istih istaknuo u ovom postupku nikakve činjenične navode niti dokazne prijedloge, to je zaključeno da su i te tražbine pravilno osporene.

33. Dakle, za sada je osnovano osporena tražbina tužitelja u ukupnom iznosu od 177.009,09 kn.

34. U odnosu na osporenu tražbinu koja se navodi u točkama I.V.1. i I.V.2. prijave – troškovi otklanjanja nedostataka u radovima izvođenim na zgradi dječjeg vrtića Medo Brundo po izvođaču B.I.S. – M. d.o.o. u iznosu o 327.524,40 kn i po izvođaču HM – Patria d.o.o. u iznosu od 2.938.884,31 kn (ukupno 3.266.408,71 kn), valja navesti sljedeće.

35. Tuženica ne osporava da je njen prednik, Jelačić d.o.o., kao oprematelj sklopio s Gradom Zagrebom, kao investitorom, Ugovor o opremanju građevine dječji vrtić

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

Sunce – Retkovec, Zagreb, Dubrava 185, dana 19. srpnja 2007. te kao izvođač radova Ugovor o gradnji dječjeg vrtića Sunce – Retkovec, Zagreb, Dubrava 185, dana 5. rujna 2006. te da su ti ugovori, uz suglasnost njenog prednika i Grada Zagreba, preneseni s Grada Zagreba na tužitelja kao investitora, sukladno odredbama čl. 127. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., 145/2023., 155/2023., dalje u tekstu: ZOO).

36. Tuženica ne osporava niti da su poslovi izrade projekta za izgradnju predmetnog dječjeg vrtića, kojemu je naknadno promijenjen naziv u Medo Brundo, ugovorom povjereni društvu Njiric Plus arhitekti d.o.o., dok su poslovi nadzornog organa ugovorom povjereni društvu Pet Projekt d.o.o. (nije sporno da su ugovori preneseni s Grada Zagreba kao investitora na tužitelja).

37. Sporno je ima li tuženik prema tuženici, čiji je prednik bio izvođač radova na dječjem vrtiću Medo Brundo, tražbinu po osnovi troškova otklanjanja nedostataka u izvedenim radovima po trećim osobama, HM – Patria d.o.o. i B.I.S. – M. d.o.o., u ukupnom iznosu od 3.266.408,71 kn/433.526,94 EUR.

38. Tužitelj i tuženica su u ugovornom odnosu proizašlom iz ugovora o građenju, u smislu odredbe čl. 620. ZOO-a i to tužitelj kao naručitelj radova, a tuženica kao izvođač radova.

39. Ako u odredbama ZOO-a koje reguliraju ugovor o građenju nije drukčije određeno, na odgovornost za nedostatke građevine primjenjuju se odgovarajuće odredbe ugovora o djelu (čl. 631. ZOO-a).

40. Prema odredbi čl. 633. st. 1. ZOO-a izvođač odgovara za nedostatke građevine koji se tiču ispunjavanja zakonom određenih bitnih zahtjeva za građevinu ako se ti nedostaci pokažu za vrijeme od deset godina od predaje i primitka radova.

41. Dakle, izvođač odgovara za nedostatke u bitnim zahtjevima za građevinu, bez obzira na to jesu li isti posljedica nedostataka u projektu ili u provođenju nadzora ili u izvođenju radova protivno propisima, ugovoru i pravilima struke.

42. Svaka građevina, ovisno o svojoj namjeni, tijekom svog trajanja mora ispunjavati bitne (temeljne) zahtjeve za građevinu.

43. Bitni (temeljni) zahtjevi za građevinu odnose se na mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od požara, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, sigurnost u korištenju, zaštitu od buke te uštedu energije i toplinsku zaštitu /gospodarenje energijom i očuvanje topline te održivu uporabu prirodnih izvora/ (nekadašnji čl. 6. st. 2. Zakona o gradnji /Narodne novine, broj: 175/2003., 100/2004./; nekadašnji čl. 14. st. 3. Zakona o prostornom uređenju i gradnji /Narodne novine, broj: 76/2007., 38/2009., 55/2011., 90/2011., 50/2012./, trenutno važeći čl. 8. Zakona o gradnji /Narodne novine, broj: 153/2013., 20/2017., 39/2019., 125/2019./).

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

44. Kad su za štetu nastalu uslijed nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu odgovorni izvođač, projektant i osoba koja obavlja nadzor, odgovornost svakog od njih određuje se razmjerno njihovoj krivnji (čl. 636. st. 1. ZOO-a).

45. Izvođač koji je naknadio štetu nastalu zbog nedostataka u izvedenim radovima ima pravo zahtijevati naknadu od projektanta u mjeri u kojoj nedostaci u izvedenim radovima potječu od nedostataka u projektu te ima pravo zahtijevati naknadu od osobe koja je nadzirala izvođenje radova u mjeri u kojoj nedostaci u izvedenim radovima potječu od nedostataka u provedbi nadzora (čl. 636. st. 4. i 5. ZOO-a).

46. Dakle, ako se nedostaci u izvedenim radovima odnose na nedostatke u bitnim zahtjevima za građevinu, tada će tuženica, kao izvođač radova, odgovarati tužitelju kao naručitelju radova i za one nedostatke koji su posljedica nedostataka u projektu ili u provođenom nadzoru radova, ali će naknadno imati pravo regresa od projektanta i osobe koja je provodila nadzor.

47. S druge strane, ako se nedostaci u izvođenim radovima ne odnose na nedostatke u bitnim zahtjevima za građevinu, tada će tuženica odgovarati samo ako se radi o nedostacima koji su posljedica izvođenja radova protivno pravilima struke, ugovora i propisima, a ne i za one koji su posljedica nedostatka u projektu, izuzev ako je iste mogla uočiti, a nije o istima obavijestila naručitelja radova.

48. Pravila o dužnosti pregleda radova (djela), o prekluzivnim rokovima obavještavanja o vidljivim i skrivenim nedostacima te o pravima koja naručitelju pripadaju u odnosu na izvođača u slučaju postojanja nedostataka propisana su u odredbama ZOO-a kojima je reguliran ugovor o djelu.

49. Dakle, izvođač je dužan izvršiti radove (djelo) kako je ugovoreno i po pravilima struke (čl. 597. st. 1. ZOO-a).

50. Naručitelj je dužan pregledati izvršene radove (djelo) čim je to po redovitom tijeku stvari moguće i o nađenim (vidljivim) nedostacima bez odgađanja obavijestiti izvođača - izvođač odgovara za nedostatke koji su se mogli opaziti uobičajenim pregledom, osim ako je znao za njih, a nije ih pokazao naručitelju (čl. 604. st. 1. i 3. ZOO-a).

51. Ako se kasnije (nakon primanja i pregleda radova) pokaže neki nedostatak koji se nije mogao otkriti uobičajenim pregledom (skriveni nedostatak), naručitelj se može pozvati na njega, pod uvjetom da o njemu obavijesti izvođača najkasnije u roku od mjesec dana od njegova otkrivanja. Nakon isteka dvije godine od primitka obavljenog posla, naručitelj se više ne može pozvati na nedostatke (čl. 605. st. 1. i 2. ZOO-a).

52. Naručitelj koji je izvođača na vrijeme obavijestio o nedostacima izvršenog djela gubi svoja prava nakon isteka dvije godine od učinjene obavijesti, osim ako je izvođačevom prijevarom bio spriječen da ih ostvaruje (čl. 606. st. 1. ZOO-a).

53. Međutim, izvođač se ne može pozvati na neku odredbu o odgovornosti za nedostatke (dakle, ne može se pozivati na propisane prekluzivne rokove za obavještavanje o nedostacima te iskorištavanje prava po osnovi tih nedostataka) kad

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

se nedostatak odnosi na činjenice koje su mu bile poznate, ili mu nisu mogle ostati nepoznate, a nije ih priopćio naručitelju (čl. 607. ZOO-a).

54. Smatra se da se nedostatak odnosi na činjenice koje su izvođaču bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate kada je nedostatak posljedica izvođenja radova protivno izričitim odredbama ugovora, pravilima struke i važećim propisima.

55. Prava naručitelja po osnovi nedostataka dijele se na prava po osnovi većih nedostataka i prava po osnovi manjih nedostataka.

56. Smatra se da se radi o manjem nedostatku ako isti ne čini djelo neuporabljivim te ako posao nije obavljen protivno izričitim uvjetima ugovora (arg. iz čl. 610. st. 1. ZOO-a).

57. U tom slučaju je naručitelj dužan dopustiti izvođaču da nedostatak ukloni u određenom primjerenom roku, a ako to izvođač ne učini, tada naručitelj može, po svom izboru, otkloniti nedostatak na račun izvođača ili sniziti naknadu ili raskinuti ugovor (ako se radi o neznatnom nedostatku ne može se raskinuti ugovor), a u svakom slučaju ima pravo i na naknadu štete (čl. 610. st. 1. – 5. ZOO-a).

58. Kad se radi o većem nedostatku koji djelo čini neuporabljivim ili je posao obavljen u suprotnosti s izričitim uvjetima ugovora, naručitelj može, ne tražeći prethodno otklanjanje nedostatka, raskinuti ugovor i zahtijevati naknadu štete (čl. 609. ZOO-a).

59. Naravno, i kad se radi o većem nedostatku naručitelj ima pravo tražiti otklanjanje nedostatka u primjerenom roku, ali ako uklanjanje nedostatka zahtijeva pretjerane troškove, izvođač može odbiti da ga izvrši, ali u tom slučaju naručitelju pripada, po njegovu izboru, pravo na sniženje naknade ili raskid ugovora te pravo na naknadu štete (čl. 608. st. 1. – 3. ZOO-a).

60. Iako se to izričito ne navodi kod prava naručitelja u slučaju većih nedostataka, podrazumijeva se da ako izvođač odbije otkloniti te nedostatke, da naručitelj, kako bi osposobio građevinu za njenu namjenu, ima pravo sam otkloniti te nedostatke ili ih dati otkloniti po trećim osobama, a tako nastali plaćeni troškovi smatrati će se običnom štetom koju mu je dužan naknaditi izvođač.

61. Dakle, izvođenjem dokaza bilo je potrebno utvrditi jesu li postojali nedostaci u radovima koje je prednik tuženice, Jelačić d.o.o., izvodio na objektu dječjeg vrtića Medo Brundo, ako jesu, kakva je bila narav tih nedostataka (jesu li isti bili vidljivi ili skriveni – bitno radi utvrđenja rokovi obavješćivanja, radi li se o nedostacima koji su posljedica postupanja protivno ugovoru, propisima i pravilima struke – u tom slučaju izvođaču nisu mogle ostati nepoznate činjenice na kojima se temelji nedostatak pa nema primjene prekluzivnih rokova za obavješćivanje o skrivenim i vidljivim nedostacima, radi li se o nedostacima u bitnim zahtjevima za građevinu – u tom slučaju postoji odgovornost izvođača i za nedostatke koji su posljedica nedostataka u projektu) te jesu li troškovi njihova otklanjanja po B.I.S. – M. d.o.o. i HM – Patria d.o.o. bili opravdani.

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

62. Iz iskaza saslušanih svjedoka utvrđeno je:
- da su primopredaja i pregled radova obavljeni 27. rujna 2007. (svjedok Miljenko Tucibat, član društva Pet Projekt d.o.o., koje je obavljalo poslove nadzora nad izvođenjem radova na dječjem vrtiću Medo Brundo),
- da je prilikom primopredaje radove sastavljen zapisnik u kojem je društvo Pet Projekt d.o.o. kao vršitelj nadzora popisalo radove koji nisu izvedeni, a trebali su biti te radove koje je potrebno ponovno izvesti, jer su postojeći imali nedostataka, od koji su se značajniji odnosili na prokišnjavanje krova, izvedbu livenog poda koji nije funkcionirao, neispravnu izvedbu staklenih stijena koje su bile projektirane na način da nisu zadovoljavale kriterije statike niti su imale odgovarajuća fizikalna svojstva te potencijalne probleme s zagrijavanjem vrtića tijekom hladnijih mjeseci te hlađenjem vrtića tijekom toplijih mjeseci (svjedok Miljenko Tucibat),
- da prvotnim projektom nije bila predviđena ugradnja klime s obzirom da se prema tadašnjim podzakonskim propisima u dječje vrtiće nisu smjele ugrađivati klime, ali kako su se u međuvremenu propisi promijenili, to da je projektom sanacije nedostataka predviđena ugradnja rashladnog sustava naziva split sistem, koji je u konačnici i ugrađen, ali ne po tuženici (svjedok Miljeno Tucibat),
- da su i nakon puštanja u rad dječjeg vrtića Medo Brundo, u rujnu 2008., utvrđeni nedostaci u izvedenim radovima koji se nisu mogli vidjeti prilikom preuzimanja radova, a koji su se očitovali u pojavljivanju pukotina u podu, jer su radovi u tom dijelu izvedeni protivnom pravilima građevinske struke, procurijevanju vode uslijed nedostataka u ugrađenoj stolariji i nedovršenim radovima na krovu i ostali (svjedok Gordan Hanžek, zaposlenik Grada Zagreba s funkcijom vršitelja koordinacije i nadzora nad projektima u kojima je investitor bio Grad Zagreb),
- da je Jelačić d.o.o. bio obavještavan o nedostacima sukcesivno kako su se isti pojavljivali, na sastancima održanima tijekom 2008., 2009. i 2010. (svjedok Gordan Hanžek),
- da Jelačić d.o.o. nije osporavao postojanje nedostataka, ali iste nije htio otkloniti sve dok mu se ne plate vantroškovnički radovi (oni koji nisu obuhvaćeni osnovnim Ugovorom o gradnji koji je sklopljen kao rezultat provedenog postupka javne nabave), za koje nije sporno da su bili izvedeni (svjedok Gordan Hanžek, Miljenko Tucibat, svjedokinja Renata Šoprek, zaposlenica tužitelja i svjedok Zdenislav Jelačić, tadašnji zastupnik po zakonu izvođača Jelačić d.o.o.).

63. Sud je odredio izvođenje dokaza građevinskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Bošku Mišlovu, dipl. ing. građ., radi utvrđenja:
- da li su postojali nedostaci u radovima koje je na izgradnji dječjeg vrtića Medo Brundo (ranijeg naziva Sunce – Retkovec) u Zagrebu, Dubrava 185, izvodilo društvo Jelačić d.o.o.,
- ako jesu, u čemu su se isti sastojali te kakva je bila narav tih nedostataka (je li se radilo o nedostacima u bitnim zahtjevima za građevinu, a ako se nije radilo o takvim nedostacima, je li se radilo o nedostacima koji su se mogli uočiti uobičajenim pregledom prilikom primopredaje objekta/vidljivim nedostacima ili o nedostacima koji se na taj način nisu mogli uočiti/skrivenim nedostacima),
- jesu li nedostaci u izvedenim radovima isključivo posljedica nepravilnog izvođenja radova ili su određeni nedostaci u izvedenim radovima posljedica nedostataka u projektu te je li izvođač radova mogao uočiti da su nedostaci u projektu takve naravi da će nužno dovesti do nedostataka u izvedenim radovima,

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

- da li su određeni nedostaci posljedica izvođenja radova protivno izričitim odredbama ugovora o građenju, pravilima građevinske struke i prisilnim propisima,
- da li su radovi sanacije koje su izvodili B.I.S. – M. d.o.o. i HM – PATRIA d.o.o. po nalogu tužitelja te kojima je za te radove plaćeno ukupno 3.266.408,71 kn bili potrebni radi otklanjanja nedostataka u radovima koje je izveo Jelačić d.o.o. te da li je naknada koju je tužitelj platio navedenim društvima po osnovi troškova sanacije odgovarala tadašnjim tržišnim cijenama za tu vrstu radova.

64. U osnovnom nalazu i mišljenju građevinski vještak Mišlov je odgovorio da su u radovima koje je Jelačić d.o.o. izvodio na objektu dječjeg vrtića Medo Bruno postojali nedostaci koji su zapisnički konstatirani i koje je izvođač radova priznao.

65. Nadalje, naveo je da su se nedostaci u bitnim zahtjevima za građevinu očitovali u nekvalitetnoj izvedbi hidroizolacije (podne/temeljne i krovne), u nekvalitetnoj izvedbi opšavnih limova te u nekvalitetnoj ugradnji staklenih stijena, uslijed čega je došlo do prodora i sakupljanja vlage u zgradi, u ugradnji bravarskih staklenih stijena za koje nisu dostavljeni atesti uslijed čega da postoji mogućnost da ugrađeni elementi ne zadovoljavaju projektom predviđene koeficijente prolaza topline te u slijeganju konstrukcije što je uzrokovalo pojavu pukotina na konstrukciji (pretežno podovima) te pucanje staklenih površina.

66. Vidljivi nedostaci (oni koji su se mogli uočiti uobičajenim pregledom prilikom primopredaje radova), koji su, prema vještaku, pravovremeno evidentirani u Zapisniku o primopredaji izvedenih radova od 27. rujna 2007., zatim u Zapisniku o otklanjanju tih nedostataka od 11. prosinca 2007. te u postupku osiguranja dokaza ovog suda, R1-344/2009, da su se sastojali uglavnom u nedovršenim radovima ili nekvalitetno izvedenim radovima i to u: neugrađivanju penjalice, nedovršavanju žbukanja, ne postavljanju betonskih klupica, ne postavljanju stopera za vrata, ne rezanju spojeva ograde, ne izvođenja nadvoja iznad vrata za sanitarni prostor, ne postavljanju folije na unutarnje staklene stijene, ne četkanju betona na svim rampama, ne postavljanju donje i gornje okapnice na prozoru kotlovnice, ne obradi spojeva stropa i bravarske stijene, ne zaštiti metalne konstrukcije od korozije, neispravnosti nosača staklenih vrata, neispravnosti mehanizma za upravljanje trakastim zavjesama i ostalom, kako je to navedeno u predmetnim zapisnicima.

67. Skriveni nedostaci (oni koji se nisu mogli uočiti uobičajenim pregledom prilikom primopredaje radova), koji su, prema vještaku, pravovremeno evidentirani, da su se najviše manifestirali u obliku pukotina na podnom samonivelirajućem premazu (pri čemu vještak navodi da nije imao uvid u podatke o vremenskim uvjetima prilikom ugradnje te vrste obloge i o postotku vlage podne obloge, koji podaci da su bitni za utvrđivanje uzroka tih pukotina i koji su trebali biti uneseni u građevinski dnevnik koji njemu nije dat na uvid), ali i u vidu prestanka rada motora za žaluzine, ako je do toga došlo nakon potpisivanja Zapisnika o primopredaji radova.

68. Vještak je odgovorio da su svi utvrđeni nedostaci u građevinskim radovima posljedica nepravilnog izvođenja radova te njihova nedovršenja, a ne nedostataka u projektu. Projekt, u dijelu koji se odnosi na građevinske i obrtničke radove, da je izrađen u skladu s tehničkim propisima te da garantira kvalitetu, funkcionalnost i zaštitu zgrade.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

69. Nadalje, vještak odgovara da su svi utvrđeni nedostaci u građevinskim radovima, osobito oni koji su doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, posljedica nedovršenosti radova i nepridržavanja tehnoloških procesa, odnosno pravila građevinske struke.

70. Međutim, vještak nije mogao odgovoriti na posljednje pitanje da li su radovi sanacije koje su izvodili B.I.S. – M. d.o.o. i HM – PATRIA d.o.o. bili potrebni radi otklanjanja nedostataka u radovima koje je izveo Jelačić d.o.o. te da li je naknada koju je tužitelj platio navedenim društvima po osnovi troškova sanacije (ukupno 3.266.408,71 kn) odgovarala tadašnjim tržišnim cijenama za tu vrstu radova, iz razloga što se u spisu ne nalaze projekti sanacije s pripadajućim troškovnicima, ponuda izvođača, građevinska knjiga i građevinski dnevnik temeljem kojih bi se mogli utvrditi točni iznosi te kontrola tadašnjih tržišnih cijena.

71. S obzirom da vještak nije mogao dati odgovor na posljednje, za ovaj predmet najvažnije pitanje, sud je rješenjem od 17. studenog 2017., naložio tužitelju dostaviti sudu projekte za radove sanacije, koje su izvodili B.I.S. – M. d.o.o. i HM-PATRIA d.o.o., na zgradi dječjeg vrtića Medo Brundo u Zagrebu, Dubrava 185, s pripadajućim troškovnicima, ponude izvođača, ugovore koje je s istima sklopio radi izvođenja radova sanacije, građevinske dnevnike i građevinske knjige u koje su ubilježeni predmetni radovi sanacije, izvedene količine i jedinične cijene te tijek njihova izvođenja.

72. Tužitelj je dostavio u spis određenu dokumentaciju, dok je u odnosu na projekte sanacije odgovorio da isti još nisu izrađeni, budući da su sanacijski radovi bili hitni te su isti izvođeni temeljem narudžbenica, bez projekata sanacije.

73. Nakon toga je sud pozvao građevinskog vještaka Boška Mišlova ponovno preuzeti spis radi dovršetka nalaza i mišljenja.

74. U dopuni nalaza i mišljenja vještak Mišlov navodi da među dostavljenom dokumentacijom nema troškovnika/ponude izvođača B.I.S. – M. d.o.o. s detaljnom specifikacijom radova, građevinske knjige za radove koje je izvodio taj izvođač/obračuna radova, građevinske knjige za radove koje je izvodio HM – Patria d.o.o./obračuna radova te kompletnog programa otklanjanja nedostataka – projekti i troškovnici razdvojeni po grupama. Vještak napominje da iz postupka osiguranja dokaza te iz nalaza i mišljenja vještaka Kantocija izrađenog za potrebe postupka P-2585/2010 proizlazi da su radovi sanacije koje je izvodio B.I.S. – M. d.o.o. bili potrebni za otklanjanje nedostataka, ali da je za potvrdu da su cijene tih radova odgovarale tadašnjim tržišnim cijenama potrebno dostaviti navedeni troškovnik i građevinsku knjigu. S druge strane, radovi sanacije koje je izvodio izvođač Hm – Patria d.o.o. da se odnose na građevinsko – obrtničke radove (list 313. – 327. spisa), elektroinstalaterske radove (list 328. – 330. spisa) i radove na strojarskim instalacijama (list 331. – 339. spisa). Predmetni nalaz da se odnosi isključivo na građevinsko – obrtničke radove koje da je jedino ovlašten vještačiti. Vještak pojašnjava da je HM – Patria d.o.o. otklanjao nedostatke u građevinskim radovima, ali je i izvodio radove koji su bili posljedica promjene koncepta strojarskih instalacija (klimatizacije i ventilacije), a da iznos naknade za radove sanacije nije moguće precizno utvrditi sve dok se ne razdvoje radovi koji se tiču sanacije od radova koji su posljedica promjene koncepta strojarskih

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

instalacija. Vještak je napomenuo da jedinične cijene tih radova (koje je izvodio HM – Patria d.o.o.) odgovaraju tadašnjim tržišnim cijenama. Te troškovničke stavke da je potrebno razdvojiti na tri grupe: 1. radovi nastali temeljem loše izvedenih radova iz osnovnog troškovnika društva Jelačić d.o.o., 2. radovi nastali temeljem nezavršenih radova iz osnovnog troškovnika Jelačić d.o.o. i 3. radovi nastali temeljem promjene koncepta strojarskih instalacija. Razdvajanje troškovničkih stavki na ove tri grupe da je potrebno napraviti za sve vrste radova (građevinsko-obrtničke, elektroinstalacije, strojarske instalacije) od strane osoba koje su radile projekt sanacije te da će tek po dostavljanju te dokumentacije biti moguće precizno utvrditi iznos naknade koju je tužitelj trebao platiti za otklanjanje nedostataka u radovima koje je izvodio Jelačić d.o.o.

75. S obzirom da vještak Mišlov i dalje nije mogao dati odgovor na posljednje pitanje koje mu je sud postavio, a da se na prijedlog vještaka mogu izvoditi novi dokazi koji su potrebni za stvaranje mišljenja vještaka (čl. 259. st. 2. ZPP-a), sud je, rješenjem od 28. kolovoza 2018., naložio tužitelju dostaviti sudu sve isprave i dokumentaciju koje je građevinski vještak Mišlov naveo na strani 3. i 4. dopune nalaza i mišljenja od 26. veljače 2018.

76. Tužitelj je uspio sudu dostaviti okončanu situaciju društva HM – Patria d.o.o. zajedno s troškovnikom, račun društva B.I.S. – M. d.o.o. s troškovnikom i građevinsku knjigu za B.I.S. – M. d.o.o.

77. Stoga je sud ponovno pozvao građevinskog vještaka Boška Mišlova da preuzme spis radi dovršetka nalaza i mišljenja.

78. U drugoj dopuni nalaza i mišljenja građevinski vještak Mišlov navodi da je iz novodostavljene dokumentacije koja se odnosi na B.I.S. – M. d.o.o. moguće utvrditi:
- da je troškovnik radova na sanaciji krovne terase dječjeg vrtića Medo Brundo, koji je izrađen od strane PO - MARK d.o.o., u skladu s potrebnim zahvatom sanacije,
- da je građevinska knjiga koja je izrađena od strane B.I.S. – M. d.o.o. u skladu s troškovničkim stavkama, ali da dio listova nije potpisan od strane nadzornog inženjera, a na dijelu listova da je potpisan manji iznos, uz napomenu da nedostaju obračunski nacrti iz kojih bi bilo moguće utvrditi/izmjeriti iznose specificirane u listovima građevinske knjige,
- da je rekapitulacija izvedenih radova napravljena na podlozi troškovnika, u koju da su unesene količine radova iz građevinske knjige i obračunati pojedini iznosi, a temeljem ukupnog iznosa iz te rekapitulacije da je sastavljen račun,
- da je taj račun, na cijeli izdani iznos, potpisan od strane nadzornog inženjera, zbog čega da se može reći da su svi radovi koji su prikazani u građevinskoj knjizi priznati, ali kako listove građevinske knjige ne prate skice odnosno projekti koji su bili osnova za ponudu i obračun, to da nije moguće precizno provjeriti i potvrditi iznose utvrđene građevinskom knjigom.

79. Zato vještak, u odnosu na radove sanacije koje je izvodilo društvo B.I.S. – M. d.o.o., navodi da su svi radovi koji se navode u građevinskoj knjizi bili potrebni za otklanjanje nedostataka, ali da se bez obračunskih nacrta ne mogu provjeriti količine na licu mjesta, a uz to da je potrebno dostaviti građevinski dnevnik te fotodokumentaciju rađenu za vrijeme izvođenja radova. Pod pretpostavkom da se

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

obračunskim nacrtima mogu potvrditi količine iskazane u građevinskoj knjizi, da bi vrijednost tih radova bila 325.206,43 kn.

80. Nadalje, vještak Mišlov navodi da je jedina novodostavljena dokumentacija u odnosu na radove sanacije koje je izvodilo HM – Patria d.o.o. – okončana situacija, a da iz te dokumentacije nije moguće utvrditi jesu li radovi koji su izvođeni bili potrebni radi otklanjanja nedostataka u radovima koje je izvodio Jelačić d.o.o. Vještak tvrdi da mu je za odgovor na zadatak suda potreban: program sanacije s troškovnikom radova i nacrtima (dokument koji je trebao postojati prije početka izvođenja radova, u kojem su trebali biti razdvojeni radovi na sanaciji od radova koji su posljedica izmjene koncepta strojarskih instalacija (klimatizacija i ventilacija/, a ukoliko program sanacije ne postoji, da je potrebno dostaviti drugu dokumentaciju koja je bila temelj za sklapanje ugovora), ponudbeni troškovnik, pojašnjenje načina na koji je došlo do sklapanja ugovora (javni natječaj, izravna pogodba ili drugo), građevinski dnevnik svih radova, građevinska knjiga s obračunskim nacrtima, privremene situacije i fotodokumentacija za vrijeme izvođenja radova.

81. Na upit suda može li pojasniti kako tužitelj ne može dostaviti projekt sanacije nedostataka na zgradi dječjeg vrtića Medo Brundo, a prema kojem je radove sanacije izvodilo društvo HM-PATRIA d.o.o., s obzirom da su i svjedoci Gordan Hanžek, građevinski inženjer zaposlen u Gradu Zagrebu i Renata Šoprek, zaposlena kod tužitelja, izjavili da je HM-PATRIA d.o.o. radove sanacije izvodilo prema troškovniku kojeg su sastavili neovisni projektant i Jelačić d.o.o., punomoćnik tužitelja izjavljuje da je nebrojeno puta zahtijevao dostavu relevantne dokumentacije od samog tužitelja, Grada Zagreba te od izvođača radova sanacije, ali da je sve što je dobio dostavio u sudski spis.

82. Nakon toga je sud, na prijedlog tužitelja, a temeljem odredbe čl. 234. ZPP-a, rješenjima od 24. srpnja 2019., naložio trećim osobama BIS SUSTAVI d.o.o. (ranije tvrtke B.I.S. – M. d.o.o.) i HM – PATRIA d.o.o., da se očituju raspolažu li ispravama za koje je vještak Mišlov u drugoj dopuni nalaza i mišljenja naveo da mu nedostaju u odnosu na radove sanacije koje je izvodio svaki od njih te ih pozvao, ako istima raspolažu, a ne postoje razlozi za uskratu podnošenja isprava, propisani odredbama čl. 237. i 238. ZPP-a, da iste dostave sudu.

83. Društvo BIS SUSTAVI d.o.o. se je očitovalo da ne raspolažu traženom dokumentacijom, budući da su predmetni radovi izvođeni u 2011., a njihovi prostorni kapaciteti za arhiviranje isprava su ograničeni.

84. Društvo HM – PATRIA d.o.o. se nije nikada očitovalo na poziv suda, dakle, sud nema saznanja raspolaže li isto navedenim ispravama.

85. Zaključno, sud je učinio sve što je procesno bilo moguće da se pribavi potrebna dokumentacija kako bi građevinski vještak Boško Mišlov mogao dati odgovor na pitanje da li su radovi sanacije koje su izvodili B.I.S. – M. d.o.o. i HM – PATRIA d.o.o. po nalogu tužitelja te kojima je za te radove plaćeno ukupno 3.266.408,71 kn bili potrebni radi otklanjanja nedostataka u radovima koje je izveo Jelačić d.o.o. te da li je naknada koju je tužitelj platio navedenim društvima po osnovi troškova sanacije odgovarala tadašnjim tržišnim cijenama za tu vrstu radova.

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

86. Međutim, vještak nije mogao dati odgovor na navedeno pitanje (da li su sve količine radove koje je izvodilo društvo B.I.S. – M. d.o.o. bile potrebne za saniranje nedostataka u građevinsko-obrtničkim radovima koje je izvodio Jelačić d.o.o., kao niti da li su radovi sanacije koje je izvodio HM – PATRIA d.o.o. bili potrebni za saniranje tih nedostataka, a koji da nisu bili posljedica nedostataka u projektu, već postupanja protivno pravilima građevinske struke), a kako sud nema stručnog znanja za utvrđenje tih činjenica, teret dokaza koji je bio na tužitelju (čl. 219. st. 1. ZPP-a), to tužitelj nije dokazao da prema tuženici ima tražbinu po osnovi naknade štete za plaćene troškove otklanjanja nedostataka u građevinsko – obrtničkim radovima koje je izvodio univerzalni prednik tuženice.

87. S obzirom da se je prema utvrđenju građevinskog vještaka Boška Mišlova dio radova koje je izvodio HM – PATRIA d.o.o. odnosio na strojarske radove, doduše vještak tvrdi da se nije radilo o otklanjanju nedostataka u postojećim strojarskim radovima, već na promjenu koncepta strojarskih instalacija (klimatizacije i ventilacije), sud je, smatrajući da je do promjene koncepta strojarskih instalacija moguće došlo uslijed potrebe otklanjanja nedostataka u izvedenim strojarskim radovima (prvotni radovi izvođeni prema projektu koji nije predviđao ugradnju klimatizacije, a moguće je da je projekt imao nedostataka u tom pogledu, koji su doveli do nedostataka u izvedenim radovima koji su se ticali bitnih zahtjevima za građevinu pa bi za iste izvođač odgovarao, sukladno prethodno citiranim odredbama ZOO-a), odredio izvođenje dokaza strojarskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku EUROEXPERT d.o.o., unutar kojega po stalnom sudskom vještaku Slavenu Bitangi, dipl. ing. stroj., kojemu dan isti zadatak kao i građevinskom vještaku, samo po pitanju dijela koji se je odnosio na strojarske radove.

88. Vještak za područje strojarstva, Slaven Bitanga, u nalazu navodi da je Jelačić d.o.o. radove na strojarskim instalacijama izveo u skladu s projektnom dokumentacijom, osim nape u kuhinji, koja da je projektirana kao EKO napa, a izvođač je nabavio i instalirao običnu napu.

89. Vještak se je rukovodio nalazom i mišljenjem vještaka Damira Jelavića, izrađenog za potrebe ovosudnog postupka P-2585/2010, koji je tada (u listopadu 2015.) pregledao predmetne radove, a u kojem da se navodi da su strojarske instalacije imale manjih nedostataka (balansiranje grijanja, podešavanje regulacije grijanja, čišćenje hvatača…) te nešto većih nedostataka (nepostojanje regulacijskih ventila na ograncima grijanja – propust projektanta) pa i takvih koji su doveli do neispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu. Manji nedostaci za koje da odgovornost snosi izvođač da su naknadno otklonjeni. Navedeni nedostaci da su se mogli uočiti običnim pregledom, osobito ugradnja obične umjesto projektirane EKO nape (propust izvođača i nadzora). Skriveni nedostaci da su se pokazali tek 2 do 3 mjeseca nakon otvaranja vrtića, početkom sezone grijanja.

90. Svi nedostaci, osim nedostatka koji se odnosi na ugradnju obične umjesto EKO nape, da su posljedica nedostataka u projektu. Konkretno, da su nedostaci i nefunkcionalnost sustava grijanja isključivo posljedica nedostataka projektiranja sustava prisilne izmjene zraka. Hidrauličko uravnoteženje sustava grijanja (balansiranje) i adekvatna regulacija da je također veliki propust glavnog projektanta

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

strojarskih instalacija. Naime, nedostaci balansiranja toplinske mreže da se očituju u deficitu toplinske energije u pojedinim zonama građevine zbog nemogućnosti postizanja adekvatnog protoka radnog medija (vode) koji je nositelj toplinske energije. Prirodna ventilacija koja je projektirana da je, također, veliki propust projektanta strojarskih instalacija, jer se radi o neučinkovitom i nereguliranom uvjetnom sustavu ventilacije koji je rezultirao prevelikim gubitkom toplinske energije u sezoni grijanja, prevelikim unosom vlage u ljetnom periodu i nedovoljnom izmjenom zraka u prostorima u kojima boravi veći broj ljudi. Vještak je napomenuo da izvođač nije mogao znati da su nedostaci u projektu takve naravi da će nužno dovesti do nedostataka u izvedenim radovima.

91. Nadalje, vještak je naveo da utvrđeni nedostaci nisu posljedica izvođenja radova protivno izričitim odredbama ugovora pravilima struke i prisilnim propisima, već da su isti posljedica nedostataka u projektu strojarskih instalacija koji nije ispunio sanitarno – tehničke i higijenske uvjete propisane od strane Grada Zagreba, Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje te sanitarnu inspekciju. Napomenuo je da je projektom trebalo osigurati da sustav grijanja/hlađenja osigura učinkovito prirodno i/ili umjetno provjetravanje svih prostorija i prostora u građevini, sukladno normama HRN U.C2.201 (provjetravanje prostorija bez vanjskih prozora pomoću vertikalnih i horizontalnih kanala prirodnim putem – sustav sabirnih kanala) i HRN U.C2.202 (provjetravanje prostorija bez vanjskih prozora pomoću ventilatora). Vještak napominje da su se prednik tuženice i nadzor u više navrata opravdavali da u prvobitnom projektu nije bila predviđena ugradnja klima uređaja s obzirom na podzakonske propise koji su u to vrijeme zabranjivali ugradnju istih u dječje vrtiće. Međutim, vještak smatra da se time ne mogu opravdati nastali nedostaci, a sve uzevši u obzir da je u Higijensko – tehničkim zahtjevima za prostore u dječjem vrtiću (čl. 49. t. 7.) navedeno da se svi prostori za rad i boravak trebaju prirodno prozračivati, da u sobama dnevnog boravka treba osigurati tri izmjene zraka na sat uz najveću brzinu strujanja zraka od 0,2 m/s, a u sanitarnim prostorijama za djecu, u garderobama, kuhinji i praonici da treba osigurati i dodatno mehaničko provjetravanje. Vještak napominje da zbog fizikalnih svojstava zgrade (velike staklene površine bez prozora), bez prisilne ventilacije i kondicioniranja zraka nije bilo moguće zadovoljiti navedeni uvjet, a što da su projektant i nadzor trebali znati.

92. Vještak zaključuje da su za uklanjanje navedenih nedostataka u strojarskim instalacijama koje je izveo Jelačić d.o.o., a projektirao SM Inženjering d.o.o., bili potrebni svi radovi koje je tužitelj zatražio od B.I.S. – M. d.o.o. i HM-PATRIA d.o.o. da bi vrtić mogao funkcionirati te da vrijednost izvedenih strojarskih radova u iznosu od 935.240,32 kn odgovara tadašnjim tržišnim cijenama za tu vrstu radova.

93. Tuženik nije imao prigovora na nalaz i mišljenje strojarskog vještaka Euroexpert d.o.o. (Slavena Bitange), dok je tužitelj predložio da se vještak očituje iz kojeg razloga i temeljem odredbi kojih mjerodavnih propisa i/ili ugovorne dokumentacije koja se nalazi u spisu (a koja se odnosi na predmetni objekt) zaključuje da prednik tuženice, kao izvođač radova, nije mogao uočiti nedostatke u projektu strojarskih instalacija koji će u konačnici dovesti do nedostataka u izvedenom stanju, iako se izvođač Ugovorom o gradnji obvezao investitoru ili nadzornom inženjeru ukazati na sve nedostatke u projektu na koje naiđe tijekom izvođenja radova, a ukoliko su isti u suprotnosti sa postojećim propisima, uz napomenu da se je i građevinski vještak Boško Mišlov

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

očitovao da izvođač mora moći utvrditi nedostatke u projektu jer mora raspolagati sa stručnim kadrom koji ima takvo znanje, nakon čega treba o tome obavijestiti investitora, nadzornu službu i projektanta, koji se trebaju očitovati na nedostatak i predložiti novo rješenje. Osim toga, tužitelj je predložio da se vještak očituje da li su i ,ako jesu, na koji način nedostaci u izvedenim građevinskim radovima utjecali na nedostatke u izvedenim strojarskim radovima.

94. S obzirom da strojarski vještak nije uzeo u obzir odredbe 633. st. 1. i čl. 636. st. 4. ZOO-a prema kojima izvođač odgovara za nedostatke građevine koji se tiču ispunjavanja zakonom određenih bitnih zahtjeva za građevinu, ako se ti nedostaci pokažu za vrijeme od 10 godine od izvršene primopredaje radova, a ako izvođač u tom slučaju naknadi štetu koja je nastala zbog nedostataka u radovima, ima pravo zahtijevati naknadu od projektanta u mjeri u kojoj su ti nedostaci u izvedenim radovima rezultat nedostataka u projektu, sud mu je ukazao na iste na ročištu održanom 4. travnja 2024.

95. Na istom ročištu, uzimajući u obzir gore navedene odredbe ZOO-a, sud je ukazao vještaku da je potrebno utvrditi da li su neki od nedostataka u izvedenim radovima na strojarskim instalacijama, a koji su prema njegovom utvrđenju pretežno posljedica nedostataka u projektu, doveli do nedostatka u bitnim zahtjevima za građevinu i, ako jesu, koji su to nedostaci te koji se radovi sanacije odnose na otklanjanje tih nedostataka, dakle, koji dio ukupno isplaćene naknade za radove sanacije je isplaćen upravo za otklanjanje nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu.

96. Također, vještaku je napomenuto da su odredbe o tome što se smatra bitnim zahtjevima za građevinu u vrijeme izvođenje predmetnih radova bile sadržane u Zakonu o gradnji.

97. Osim toga, a s obzirom da se u nalazu navodi da je jedini nedostatak u strojarskim radovima koji je isključivo rezultat pogrešno izvođenih radova (postupanja protivno projektu) instalacija obične nape umjesto projektirane EKO nape, vještaku je ukazano da se je potrebno očitovati da li je i taj nedostatak bio predmet sanacije te, ako jest, koliko je iznosio njen trošak.

98. Naposljetku, a obzirom da građevinski vještak Boško Mišlov nije mogao dati odgovor na pitanje suda jesu li radovi sanacije nedostataka u građevinsko-obrtničkim radovima bili potrebni za otklanjanje nedostataka koji se mogu pripisati tuženiku te koliko je iznosila njihova tržišna vrijednost, vještaku je ukazano da je potrebno da se on kao vještak strojarske struke očituje iz koje isprave je utvrdio da je ukupna vrijednost troškova sanacije nedostatka u strojarskim radovima iznosila 935.240,32 kn.

99. Strojarski vještak Euroexpert d.o.o. je u pisanom očitovanju naveo da uslijed postojanja određenih nedostataka nije bio ispunjen bitni zahtjev za građevinu koji se odnosi na uštedu energije i toplinsku zaštitu, tako da u odnosu na mjesne klimatske prilike potrošnja energije prilikom korištenja uređaja za grijanje, hlađenje i provjetravanje bude jednaka propisanoj razini ili niža od nje, a da za osobe koje borave u građevini budu osigurani zadovoljavajući toplinski uvjeti, a ti nedostaci da su bili:

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

- posljedica nedostataka u projektu sustava grijanja i ventilacije prostorija predmetne građevine - osim prirodne ventilacije koja je bila svedena na otvaranje i zatvaranje vrata, da drugog sustava nije bilo; kombinacija podnog grijanja koje tromo reagira na zahtjev za promjenom temperature (masi betona koja se zagrije treba dosta vremena da se ohladi) i povećane insolacije preko velikih staklenih stijena, dovela je do znatnog povećanja unutarnje temperature prostorija; slaba prirodna ventilacija uzrokovala je loše mikroklimatske uvijete i pregrijavanje prostorija u kojima borave djeca i osoblje vrtića,
- izvođač radova ugradio je običnu, a ne EKO napu, što je za posljedicu imalo znatno veći gubitak toplinske energije u vrijeme pripreme hrane, pogotovo u sezoni grijanja u odnosu da se koristila EKO napa,
- ne ugradnja regulacijskih ventila na ograncima grijanja - nisu imali većeg utjecaja na ispunjenje bitnih zahtjeva za građevinu koji se odnosi na uštedu energije i toplinsku zaštitu, već na kvalitetniju regulaciju rasporeda toplinske energije po objektu.

100. Nadalje, na osnovi troškovnika rekonstrukcije ventilacije kuhinje kojeg je izradio projektant (list 157. – 158. spisa), vještak je izračunao da trošak sanacije (promjene) obične nape u EKO napu iznosi 2.492,00 EUR.

101. Naposljetku, vještak je naveo da se na listu 441. – 446. spisa nalazi troškovnik strojarskih instalacija osobe koja je radila rekonstrukciju sustava ventilacije i hlađenja u kojem su opisani radovi sa količinama i jediničnim cijenama te je na listu 446. dana rekapitulacija izvedenih radova na strojarskim instalacijama, iz koje proizlazi da je ukupna vrijednost troškova sanacije nedostataka u strojarskim radovima iznosila 935.240,32 kn.

102. Stoga vještak za područje strojarstva zaključuje da je ukupni trošak otklanjanja nedostataka na strojarskim instalacijama iznosio 124.127,72 EUR + 2.492,00 EUR = 126.619,72 EUR.

103. Stranke nisu imale primjedbi na dopunsko pisano očitovanje strojarskog vještaka, ali je sud od vještaka tražio da razjasni određene nejasnoće.

104. Dakle, sud je tražio od strojarskog vještaka da pojasni u čemu su se sastojali nedostaci u bitnim zahtjevima na građevinu po pitanju strojarskih radova, da li se je radilo samo o nedostatcima u projektu sustava grijanja i ventilacije prostorija ili uz to i o nedostatku koji se odnosi na ugradnju obične umjesto EKO nape, na što je vještak odgovorio da su nedostatci u bitnim nedostacima za građevinu u suštini nastali samo zbog nedostatka u projektu sustava grijanja i ventilacije prostorija.

105. Na daljnje pitanje suda na što se odnosi iznos od 124.127,72 EUR, a na što iznos od 2.492,00 EUR, koji se navode u u posljednjom odlomku njegova dopunskog očitovanja od 10. svibnja 2024., vještak je naveo da se iznos od 124.127,72 EUR odnosi na troškove otklanjanja nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, dok se iznos od 2.492,00 EUR odnosi na zamjenu obične s EKO napom.

106. Nakon toga je sud utvrdio da iznos od 124.127,72 EUR predstavlja konverziju iznosa od 935.240,32 kn, a koji iznos se navodi na listu 446. spisa, na kojem se nalazi rekapitulacija troškovnika sanacijskih radova na strojarskim instalacijama, kao dio

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

troškovnika sanacijskih radova koje je izvodilo društvo HM-Patria d.o.o., dakle, da se iznos od 935.240,32 kn/124.127,72 EUR odnosi na vrijednost svih troškova sanacije nedostataka u strojarskim instalacijama, kako onih koji su doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, tako i onih nedostataka koji nemaju veze s bitnim zahtjevima za građevinu, kao što je nedostatak koji se je sastojao u ugradnji obične umjesto projektirane eko nape.

107. Dakle, u troškovniku radova na strojarskim instalacijama društva HM-Patria d.o.o. točno se navodi na što se isti odnose. Tako se pod A) specificiraju radovi na plinskim instalacijama, pod B) radovi na pripremi ogrjevnog i rashladnog uređaja, pod C) ventilokonvektori i pod D) ventilacija, a unutar koje je, barem u okviru stavke 1. rađena demontaža postojeće kuhinjske nape i montaža nove EKO nape.

108. S obzirom da je strojarski vještak sam izjavio da se nedostatak koji se odnosi na ugradnju obične umjesto eko nape ne može smatrati nedostatkom u bitnim zahtjevima za građevinu, a da je trošak zamjene obične s eko napom uračunat u troškovnik sanacijskih radova na strojarskim instalacijama društva HM-Patria d.o.o., to već iz toga proizlazi da iznos od 935.240,32 kn/124.127,72 EUR obuhvaća u sebi i troškove sanacije nedostataka koji nemaju veze s bitnim zahtjevima za građevinu.

109. Vještaku je dan zadatak da jasno razluči troškove sanacije onih nedostataka u radovima na strojarskim instalacijama koji su doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu od onih koji s time nemaju veze, zato jer je strojarski vještak izjavio da su svi nedostaci u radovima na strojarskim instalacijama, osim ugradnje obične umjesto eko nape, posljedica nedostataka u projektu, a ako su ti nedostaci koji su posljedica nedostataka u projektu ujedno doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, tada će tuženica kao izvođač odgovarati za štetu koja je nastala tužitelju otklanjanjem tih nedostataka, dok mu, uz ispunjenje određenih pretpostavki, neće odgovarati za štetu koja je posljedica izvođenja radova sukladno manjkavom projektu ako to nije dovelo do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu.

110. Naime, prema odredbi čl. 8. al. 6. Ugovora o gradnji izvođač (prednik tuženice) je dužan upozoravati investitora i nadzornog inženjera na sve nedostatke u projektu na koje naiđe tijekom izvođenja radova te odmah obavijestiti nadzornog inženjera koji je odobrio radove ako su nedostaci u suprotnosti s postojećim propisima, dok je prema al. 7. izvođač dužan prestati s daljnjim izvođenjem radova ako utvrđeni nedostaci ugrožavaju živote i zdravlje ljudi, promet ili susjedne građevine.

111. Navedena odredba, koja je istovjetna s odredbama čl. 11. st. 2. i 3. Posebnih uzanci o građenju (Narodne novine, broj: 137/2021. i ranija izdanja), ne znači da je izvođač dužan uvijek imati stručnog znanja da utvrdi svaki nedostatak u projektu, već da je dužan moći uočiti one nedostatke koje bi uočio svaki prosječni izvođač radova te da je o tim i, eventualno, drugim uočenim nedostacima dužan obavijestiti nadzornog inženjera i investitora, a ako se radi o takvom nedostatku u projektu koji bi prilikom izvođenja radova ugrozio život i zdravlje ljudi, promet ili susjedne građevine, tada je izvođač dužan prestati s izvođenjem radova i poduzeti mjere za otklanjanje tih nedostataka.

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

112. Strojarski vještak Euroexpert d.o.o. se je u osnovnom nalazu i mišljenju očitovao da izvođač u konkretnom slučaju nije mogao znati da su nedostaci u projektu takve naravi da će nužno dovesti do nedostataka u izvedenim radovima, da bi se u svom prvom pisanom očitovanju na prigovore tužitelja, od 2. travnja 2024., na strani 4. (pogrešno označenoj brojkom 5) očitovao da u konkretnom slučaju projekt strojarskih instalacija nije imao takvih nedostataka koji bi prilikom izvođenja radova doveli do neposrednog ugrožavanja života i zdravlja ljudi, prometa te susjednih građevina, dok je na ročištu od 6. lipnja 2024. naveo da je izvođač mogao uočiti one nedostatke u projektu koji su doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu.

113. Dakle, po postojećim propisima i sklopljenom Ugovoru o gradnji izvođač radova može odgovarati naručitelju za štetu po pitanju nedostataka u projektu samo ako su ti nedostaci u projektu doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, propisanim Zakonom o gradnji (solidarna odgovornost izvođača, projektanta i nadzornog organa, uz mogućnost regresa protiv projektanta) ili, iako se ne radi o takvim nedostacima, ako se radi o nedostacima u projektu koje je izvođač uočio ili koje je trebao i mogao uočiti, a nije o istima obavijestio investitora niti nadzornog inženjera, već je nastavio izvoditi radove po tom manjkavom projektu.

114. S obzirom da iz iskaza svjedoka Gordana Hanžeka i Zdenislava Jelačića proizlazi da je prednik tuženice kontinuirano upozoravao projektanta i investitora na nedostatke u projektu na koje bi naišao, ali su isti, navodno, ili inzistirali da se radovi izvode prema postojećem projektu ili bi se projekt izmijenio, ali očito ne na odgovarajući način, to je moguće da je izvođač sa svoje strane učinio ono na što je bio obvezan i da ne može odgovarati za štetu koju je tužitelj pretrpio plaćanjem troškova sanacije onih nedostataka u radovima na strojarskim instalacijama koji jesu posljedica manjkavog projekta, ali koji nisu doveli do nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu.

115. Zato je bilo potrebno da strojarski vještak jasno razluči koji troškovi sanacije nedostataka u radovima na strojarskim instalacijama (a očito je da vještak prihvaća kao mjerodavan troškovnik društva HM-Patria d.o.o.) se odnose na otklanjanje nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, a koji ne, a od ovih koji se ne odnose na otklanjanje nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, da izdvoji one koji su posljedica postupanja protivno projektu/ugovoru/propisima/pravilima struke (prema dosadašnjim navodima vještaka to je samo ugradnja obične umjesto eko nape – u pogledu kojeg je vještaku ukazano da postoji posebni dio u troškovniku HM-Patrie d.o.o. koji se odnosi na sanaciju tog nedostatka /list 445. – 446. spisa/ pa je potrebno utvrditi iznos tog troška), za koje tuženica kao izvođač svakako odgovara, a za preostale troškove koji se ne odnose na otklanjanje nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, ako takvi postoje, da se izjasni odnose li se ti troškovi na nedostatke u projektu koje je izvođač mogao uočiti i o istima obavijestiti investitora i nadzornog inženjera.

116. U svom dopunskom pisanom očitovanju od 3. rujna 2024. i 9. listopada 2024. vještak Slaven Bitanga navodi da su troškovi zamjene obične i postavljanja EKO nape iznosili 2.468,64 EUR, a da je ukupni trošak otklanjanja nedostataka na strojarskim instalacijama koji se odnose na bitne zahtjeve za građevinu iznosio 121.521,70 EUR, od čega se iznos od 1.010,41 EUR odnosi na plinsku instalaciju (1.147,78 EUR/8.648,00 kn - 137,37 EUR/1.035,00 kn – odnosi se na građevinske radove/ =

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

1.010,41 EUR), iznos od 70.980,42 EUR odnosi se na pripremu ogrjevnog i rashladnog medija, iznos od 26.541,94 EUR odnosi se na ventil konvektore i iznos od 22.988,93 EUR (25.457,56 EUR – 2.468,64 EUR /zamjena obične za EKO napu/ = 22.988,93 EUR) se odnosi na ventilaciju.

117. Nadalje, vještak Bitanga je napomenuo da je stručna osoba izvođača radova kao i nadzorni inženjer mogla na osnovu projektne dokumentacije uočiti da objekt nema adekvatan sustav ventilacije i hlađenja prostorija u objektu. Nadalje, da je kombinacija podnog grijanja koje tromo reagira na promjene temperature i velikih staklenih stijena koje su dovodile do povećane insolacije sa potencijalno slabom prirodnom ventilacijom uzrokovala loše mikroklimatske uvijete koje su karakterizirali loš zrak i neadekvatna temperatura, što je sve konstatirano mjerenjem po ovlaštenim ustanovama. Sve to da pokazuje da predmetnim rješenjem nije ispunjen bitni zahtjev za građevinu koji se odnosi na uštedu energije i toplinsku zaštitu tako da u odnosu na mjesne klimatske prilike, potrošnja energije prilikom korištenja uređaja za grijanje, hlađenje i provjetravanje bude jednaka propisanoj razini ili niža od nje, a da za osobe koje borave u građevini budu osigurani zadovoljavajući toplinski uvjeti.

118. Na navedeno pisano očitovanje vještaka Slavena Bitange nije bilo prigovora.

119. Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka za područje strojarstva Euroexpert d.o.o., unutar kojeg vještaka Slavena Bitange, jer su isti izrađeni u skladu s pravilima konkretne znanosti i struke, logični i jasni.

120. Stoga je zaključeno da tužitelj ima prema tuženiku tražbinu po osnovi naknade štete u visini od strane tužitelja plaćenih troškova otklanjanja nedostataka u izvedenim strojarskim radovima u ukupnom iznosu od 123.990,34 EUR (budući da ih tuženica nije sama otklonila), od kojih se iznos od 2.468,64 EUR odnosi na troškove zamjene ugrađene obične nape s projektiranom EKO napom, dakle, na troškove otklanjanja nedostataka koji su posljedica postupanja tuženice protivno projektu, dok se iznos od 121.521,70 EUR odnosi troškove otklanjanja nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu, koji su posljedica nedostataka u samom projektu, ali za koje tuženica kao izvođač odgovara tužitelju solidarno s projektantom.

121. Valja napomenuti da u ovom postupku tuženica ne osporava da su ona odnosno njen prednik bili pravovremeno obaviješteni o postojanju gore navedenih nedostataka (rok za obavijest o postojanju nedostataka u bitnim zahtjevima za građevinu jest 6 mjeseci od utvrđenja nedostataka, dok je rok za ostvarivanje prava jedna godina nakon pravovremene obavijesti – čl. 634. ZOO-a, dok je rok za obavijest o drugim vidljivim nedostacima odmah prilikom pregleda radova, a o skrivenim nedostacima u roku od jednog mjeseca od njihova otkrivanja, dok je rok za ostvarivanje prava dvije godine od pravovremene obavijesti – čl. 604., 605. i 606. ZOO-a).

122. Međutim, sve i da je sporna pravovremenost obavještavanja te naknadnog ostvarivanja prava po osnovi utvrđenih nedostataka u strojarskim radovima, utvrđeno je da su svi nedostaci posljedica postupanja izvođača bilo protivno prisilnim propisima (nedostaci u bitnim zahtjevima za građevinu posljedica su izvođenja radova protivno Zakonu o gradnji) bilo samom Ugovoru o gradnji (nedostaci u izvedenim radovima u vidu ugradnje obične umjesto projektirane EKO nape su posljedica izvedbe radova

Skenirano CamScannerom
Skenirano CamScannerom

protivno projektu, dakle, samom ugovoru), što znači da je izvođač bio upoznat s činjenicama na koje se nedostaci odnose, slijedom čega se ne bi mogao pozivati na propisane prekluzivne rokove za obavještavanje o nedostacima te iskorištavanje prava po osnovi tih nedostataka (čl. 607. ZOO-a u vezi čl. 631. ZOO-a)

123. Stoga je valjalo djelomično prihvatiti tužbeni zahtjev i utvrditi osnovanost tražbine tužitelja, kao stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda, u iznosu od 123.990,34 EUR/934.205,22 kn, a odbiti tužbeni zahtjev u pogledu utvrđenja osnovanosti tražbine tužitelja u preostalom iznosu od 333.029,74 EUR/2.509.212,58 kn (3.443.417,80 kn/457.020,08 EUR – 934.205,22 kn/123.990,34 EUR = 2.509.212,58 kn/333.029,74 EUR).

124. Odbijeni dio tužbenog zahtjeva odnosi se na potraživanje u iznosu od 23.493,14 EUR/177.009,09 kn (tražbine nižih isplatnih redova te nedokazano potraživanje troškova raznih sudskih postupaka i nedokazano potraživanje tužiteljeve Podružnice zagrebačke ceste) i na potraživanje u iznosu od 309.536,60 EUR/2.332.203,49 kn (3.266.408,71 kn /ukupni troškovi otklanjanja nedostataka u izvedenim radovima plaćeni društvima HM-PATRIA d.o.o. i B.I.S.- M d.o.o./ – 934.205,22 kn /troškovi otklanjanja nedostataka u strojarskim radovima plaćeni društvu HM-PATRIA d.o.o./ = 2.332.203,49 kn/309.536,60 EUR /nedokazani troškovi otklanjanja nedostataka u građevinsko – obrtničkim radovima/).

125. Budući da je tužitelj u ovom postupku uspio u omjeru od 27,13% (dosuđenih 123.990,34 EUR/potraživanih 457.020,08 EUR=0,27130), a tuženik u omjeru od 72,87%, to je, nakon što se od uspjeha tuženika oduzme uspjeh tužitelja, tužitelj dužan naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u omjeru od 45,74%, dok sam nema pravo na naknadu troškova parničnog postupka (čl. 154. st. 2. ZPP-a).

126. Prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 457.020,08 EUR i sadržaju postavljenog zahtjeva (podnesak tuženika od 25. ožujka 2024.), tuženiku pripada naknada troškova parničnog postupka za ročište od 1. prosinca 2015. u iznosu od 1.174,37 EUR (45,74% od 2.567,50 EUR, sukladno Tbr. 9/2 i Tbr. 42 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /Narodne novine, broj: 138/2023., dalje u tekstu: OT/), za ročište od 21. siječnja 2016. u iznosu od 1.174,37 EUR (45,74% od 2.567,50 EUR, sukladno Tbr. 9/2 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 19. travnja 2016. u iznosu od 1.174,37 EUR (45,74% od 2.567,50 EUR, sukladno Tbr. 9/2 i Tbr. 42 OT-a), za podnesak od 31. svibnja 2016. u iznosu od 2.348,75 EUR (45,74% od 5.135,00 EUR, sukladno Tbr. 8/1 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 6. lipnja 2016. u iznosu od 2.348,75 EUR (45,74% od 5.135,00 EUR, sukladno Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 6. srpnja 2016. u iznosu od 2.348,75 EUR (45,74% od 5.135,00 EUR, sukladno Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 7. rujna 2016. u iznosu od 2.348,75 EUR (45,74% od 5.135,00 EUR, sukladno Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), za podnesak od 15. ožujka 2018. u iznosu od 28,59 EUR (45,74% od 62,50 EUR, sukladno Tbr. 8/4 i Tbr. 42 OT-a), za podnesak od 3. travnja 2018. u iznosu od 28,59 EUR (45,74% od 62,50 EUR, sukladno Tbr. 8/4 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 29. travnja 2019. u iznosu od 1.174,37 EUR (45,74% od 2.567,50 EUR, sukladno Tbr. 9/2 i Tbr. 42 OT-a) i za podnesak od 13. veljače 2024. u iznosu od 2.348,75 EUR (45,74% od 5.135,00 EUR, sukladno Tbr. 8/1 i Tbr. 42 OT-a), dakle, ukupno mu pripada 16.468,41 EUR.

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

127. Tuženiku ne pripada naknada troška za sastav podnesak od 8. studenog 2017., budući da isti po svom sadržaju nije bio potreban za vođenje predmetne parnice u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.

128. Stoga je preko iznosa od 16.468,41 EUR do zahtijevanog iznosa od 103.110,00 EUR, za iznos od 86.641,59 EUR, zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka valjalo odbiti kao neosnovan.

129. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 29. studenog 2024.

Sutkinja:
Ivana Manestar

Dokument je elektroni ki potpisan:
IVANA MANESTAR
Vrijeme potpisivanja:
29-11-2024
09:04:55

DN:
C=HR
O=TRGOVA KI SUD U ZAGREBU
2.5.4.97=#130D485233733383813838373732
L=ZAGREB
S=MANESTAR
G=IVANA
CN=IVANA MANESTAR

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv presude dopuštena je žalba Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od dana kada se smatra da je dostava presude obavljena (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), odnosno u roku od 8 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), koja se podnosi putem informacijskog sustava e-Komunikacija ovog suda.

DNA:
- tužitelju po punomoćniku

_____

- tuženici po punomoćniku

_____

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom

Broj zapisa: **9-3086f-d6840**

Kontrolni broj: **07731-0a9f6-3e663**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=IVANA MANESTAR, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

Skenirano CamScannerom

Skenirano CamScannerom